

JÁKUP EIÐ

Týsdagin 10. í hesum mánaða varð Jákup Eið jarðaður í Porkeri. Hann varð borðin í heim norðuri á Eiði í Eysturoy í mai mánaði 1893.

Pápi hansara æt Jørgen Thomsen, áttaður av Strøndum, giftist til Eiðis við Friðriku Ejdesgaard í Heinastovu, har hjúnini vóru búgvaði, og har varð Jákup Eið foddur, men vaks upp í Lørvík; tí tíðliga gjordist hann móðurleysur og fór so sum heilt lítil óviti til Lørvíkar, har hann vaks upp, men fór ungur úr Lørvík suður til Vágs at búgva. Hadaði hann fór um sumrini við fiskiskipi og um vetrarnar róði hann út við motorbáti og gjordist skjótt motorpassari, fyrst um vetrarnar við báti; men brútt eisini um sumrini við sluppum. Av raskastu fiskimonnum var hann eisini, og kundi hann tessvegna longu tjúgu ára gamla hugsa um at seta fótur undir egið borð og keypti sær grundstykki her í Porkeri, tí her í bygdini hevði hann kosið sær sprund, sum hann so giftist við 22 ára gamla.

Jákup og Maria Eið hava altíð átt eitt vakurt og hugnaligt heim, sum verður at standa tómt nú ið Jákup er deyður, tí Maria er so sjúk, at hon ikki orkar at halda nakað hús og má tessvegna búgva hjá børnum sínum, sum eru búsett aðrastaðni.

Jákup var einaferð fyrri einum stórum óhappi. Hann var tá motorpassari við sluppini »Maritana«. Táð var fyrri einum 10 árum síðan, og aftaná táð hevur hann ongantíð verið heilsusterkur aftur, men kortini vildi hann ikki leggja seg í leti. Sjógvurin var hansara eitt og alt, og orkaði hann ikki meira at vera til skips, so var táð báturin — útróðrarbáturin ið var nýttur. Men Jákup legði nú meira fyrri seg enn hann orkaði; annars hevði hann kunna livað nokur ár aftur.

Men nú er hann sloppin til hvíldar í kirkjugarðinum í teirri bygd, sum hann valdi til heimbygd sína, og sum hevur mist ein góðan mann, ein góðan skattaborgara og ein mann, sum ongantíð lá á landi, tá ið líkindi vóru at flota bát.

Nú í 1957 sóu bátsmenn hansara at hann orkaði minni enn áður; men kortini fór hann út á sjógvin aftur, inntil hann fall frá og fór til Vágs til læknan, sum segði við hann, at hann beinanvegin mátti fara á sjúkrahúsið. — Hann so gjordi, og haðani varð hann við fyrsta skipi sendur til Danmarkar. Men einki kundi gerast við hann og brátt komu deyðaboðini.

Jákup Eið æt fyrst Jákup Thomsen, men tók sær eftirnavnið Eið eftir fæðing síni.

Hann var ein slitmaður av tí rætta slagnum og gjordi sína skyldu og stóð sum ein maður — og fall sum ein maður. Táð seinasta árið — gott og væl hálvt ár — hann

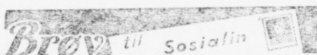
lívdí, róði hann út sum vanligt og útróðrarpartur hansara var í peningi o. u. 2000 kr. og var táð frá hálvum januar til hálvan juni — tá fall hann frá.

Ein rættur maður, góður Føroyingur, góður sjómaður, rættshugsandi og trúgvur í stríðnum fyrri at bota um kor slitmanna — ongantíð bangin fyrri at siga sína hugsan, tá ið táð galt um at verja javnaðar-rørsluna og harvið eisini slitmanna-fjöldina — ein góður javnaðarmaður, foddur í slitmannaheimi — lívdí og deyð sum ein slitmaður í orðsins sanna, rætta og besta týðningi.

Við hesum orðum heilsa eg mín-um góða vini og partamanni við seinastu heilsan her á fold.

Fríður yvir minni hansara.

J. H. Danbjørg.

Endurnýggjan skipafloðans

Heiðraði blaðstjóri, gerið so væl at geva mær innivist í blaði tygara fyrri nøkrum reglum.

Eg, sum so nógvir aðrir fiskimenn, lýddi á frágreiðing legmansins um endurnýggjan av fiskifloðanum.

Og tá ið legmaður sigur, at okk-ur torvar skip, so kann eg sum fiskimaður geva honum fullan rætt í tí.

Men táð er eitt annað mál, ið er nær knýtt at endurnýggjani, og táð er okkara fiskimenn, sum eru troðkaðir út av landinum at tæna fremmandum harrum, av tí, at eitt fleirtal av landsins kosnu monnum skiltu ikki, at hesum monnum tørv-aði amboð at arbeiða við og pening fyrri sítt sleip og strev.

Halda landsins kosnu menn, at táð er bara at byggja skip, og so fara fiskimenninir gleiðbeintir at leypa umborð á tey, tá ið útgerðamaðurin peikar. Har hugsar eg, tit hava forroknað tykkum.

Hvat stendur einum fiskimanni í boði í Føroyum í dag?

Jú, fyrst skal hann gera skipið út saman við útgerðamanninum, og útgerðamaðurin letur alt umborð til handilspris. So, tá ið hann hevur fingið nóg mikið, so fara teir at býta í helvt.

Útgerðamaðurin kann rúgva umborð á skipið so nógvur manns, honum lystir, og so verður býtt ein partur til hvønn av tí helvt, sum tilkemur manningini.

Hetta hevur gjørt sitt til, at menn eru flýddir úr egnum landi at tæna fremmandum útgerðamonnum.

Lat okkum siggja: Hvussu nógv verða okkara fiskimenn lóntir, og hvussu verða teir viðfarnir í fremmandum landi? Jú, har fáa teir:

- 1) Fasta løn pr. sólarlring,
- 2) 17% av bruttaveiðini at býta í 31 partar,
- 3) 6% frítíðarviðbót, og
- 4) Tryggjað er fiskimanninum fastan pris fyrri fiskin: Konga-fisk 1,05 kr. pr. kg, toskur 1,18, longa 1,18, upsí 0,75, kalvi 5,00, hýsa 1,23, rogn 1,00 kr. pr. kg, lýsi 40 kr.

Endamálið við okkara sosialpolitikki má vera at skapa sosiala trygd, t.v.s. vernd um liv, heilsu og arbeiðsmegi og trygd móti sjúku, arbeiðsloysi og øðrum vanlukkum, ið kunnu raka familju ella hin einstaka. Alt, ið ber kenslu av fátækr-ahjálpi má verða tikið av og í staðin fyrri skipað ein umfatandi sosial trygd. Tær yvisku sosialu trygdirnar verður í øllum forom settur so høgt, at hann byrgir fyrri halli, troti og sakni. Slíkur stuðul verður altíð at metast sambært tí, ið familjan veruliga treingir til.

Hvalaveiðan

Veðrið hevur tarnað hvalaveiðini í seinastum, so lítið er vordíð burtur úr hesa vikuna. Hósdagin sóu bátarnir hval, men teir finga ongan, og iðgjár vóru eingi líkindi at jagstra. Samlaða veiðan er 195 hvalir.

Klakksvík í dag

Skálaberg, ið hevur landað um 500 tons, fer til Grønlands í dag. — Sjúrdarberg, ið landaði um 300 tons á Skála fer hiðani suður á Tvoroyri eftir salti á veg til Grønlands. Jóannes Patursson, ið landaði 122 tons í Fuglafirði, er eisini farin til Grønlands. Viðoy, ið veiddi góð 120 tons við snellu í Grønlandi, (burtur í 7 vikur) fer atlandi til Íslands í komandi viku við trolu til Íslands. Fugloy skuldi fara í gjár til Íslands á Ísflakaveiðu. Streymoy hevur verið inni við 470 tunnum og Háenni við umleið 500 tunnum. »Fimm Systrar«, ið bar við land í Íslandi, hevur staðið á beding hesa vikuna; hevur 220 skp. inni. Karin K. fór í gjár til Brasilu við 8-900 tons um av klippfiski — harav 200 tons úr Klakksvík.

Kriminalpoliti til Føroya

Við Tjaldur kom til Føroya Borge Rasmussen, kriminalpolitistur fyrri at kanna viðurskiptini viðvíkjandi brunamálum og ógreiðuni í roknskaparhaldinum í jarðaræðnum. Við Drotningini koma roknskapargranskararnir aftur, og ætlandi verða teir lidnir at kanna bókurnar um einar 14 dagar, heldur politi-meistarinn.

pr. ton og saltfiskur 13 kr. pr. ton.

Afturat hesum kemur friur kostur, fri sjúkratrygging og vanlukkutrygging.

Nú kunnu tit, landsins kosnu menn, saman við útgerðamonnum sjálvir meta, hvussu góðar vónirnar

Tíðindabráv av Tvoroyri

Góði Sosialurin!

Havi hug at hoyra og siga tíðindi.

Kannst tú ikki skriva til tinar menn kring Føroyar at senda tær nakrar reglur av og á til okkum lesarar tinar.

Ger tað, gott í teg.

Hiðani er okkurt at siga frá. Sum nú hatta, at sóknarstýrið við Liggjasi á odda hevur avhøddað tað samtyktu »renovasjónina« og farið aftur til hina gomlu skipanina at lata studning til privatar menn fyrri at taka sær av »renovasjónarmálum«. Skiljið hetta, nú ið stendar á kongunum. Men eitt afturstig, lukka.

Og so var »renovasjónartalan« í klubbanum — við veitsluborð, hin gamli — bara ein sápublúra.

Men fólkinum dámar hetta afturstigið.

Menn tekna til eitt trolarafelag. Sigst, at saltbingið hevur sett 40.000 kr. í. Aðrar 40.000 skal tað hava sett í trolarafelag í Vági og 20.000 kr. í Ógnarfelagið.

Hvussu nógv, ið er teknað til Tvoroyrar trolarafelag ella portugisarin, sum onkur sigur, er ikki greitt enn. Men nú skal verða stovningarfundur.

Gott var, um trolarin kom, og um hann fékk grundarlag at gingið á. Tí arbeiði og vinna er leikidómurin mikli hjá einum fólki.

Skipini eru fá og smá, men møguleikarnir eru teir størstu, tí fjórðurin er hin besti í Føroyum. Har hevur tú tvoroyramannin, sigur tú. Men fjórðurin er tað ikki okkum at takka fyrri, men honum sjálvum.

Kolið, leirurin, stabbagrótið og Føroya besta fjórð.

Vitanin um hesar dýrgripir gevur ungdominum vón um, at tað fer at lýsa í eystri aftur fyrri tí arbeiðandi fólkinum.

Fróði.

VALDEMAR LÜTZEN
Telf. 1020 Thorshavn.

eru at fáa feroyingar heim aftur undir tey kor, sum tit í felagsskapi hava boðið teimum.

Fiskimaður.